

De nieuwe leerlingbespreking

Anno Droste is docent maatschappij-wetenschappen en de man achter [Leerlingbespreking.nl](https://leerlingbespreking.nl). Het idee voor de tool kwam voort uit zijn eigen ervaring. Het bespreken van leerlingen in rapportvergaderingen moest toch efficiënter kunnen? En vooral ook beter en prettiger voor iedereen?

DOOR DE REDACTIE

Anno Droste

Toen Anno Droste klaar was met zijn opleiding en zich als kersverse docent voor 't eerst meldde bij een rapportvergadering was hij verbaasd.

Clichés als 'Pietje moet gewoon harder werken' hadden wat hem betreft weinig inhoud. Verder zaten collega's toetsen na te kijken, kruiswoordpuzzels te maken, lang niet iedereen was er en het waren het vaak dezelfde docenten die de toon bepaalden. Na vier middagen vergaderen, veel nakijkwerk en een ouderavond waren ze als docenten doodmoe, terwijl de leerling een dag later weer het lokaal binnen wandelde

zonder enig leermoment te hebben gehad. Het was die grote onvrede die ertoe leidde om na te denken over een alternatief. Iedere leerling in beeld en betrokken, dat was de ambitie.

Hoe werkt dat meedoen van de leerling tijdens de rapportvergaderingen?

"Onze aanpak bestaat uit drie stappen en kan eigenlijk worden gezien als een rapport zonder cijfers. Tijdens stap 3 ziet de leerling de feedback. Dan maakt de leerling binnen de tool een plan van aanpak om dat vervolgens te bespreken tijdens het driehoeksgesprek met ouders en mentor.

Veel scholen kiezen voor het *café-setting-model* zoals mijn school het Groene Hart Lyceum dat ooit heeft bedacht. Op die dag zijn alle leerlingen vrij en hebben docenten in de ochtend tijd om feedback te geven binnen [Leerlingbespreking.nl](https://leerlingbespreking.nl). Daarna is er ruimte voor informeel een-op-een-overleg waarbij docenten elkaar kunnen opzoeken en met elkaar specifieke leerlingen bespreken. Vervolgens delen de mentoren het rapport met feedback met de leerlingen. Leerlingen kunnen dan binnen de tool een plan van aanpak schrijven. Dat doen ze thuis met ouders, in de mentorles met de mentor en in de vakles met de vakdocent. Vervolgens presenteren de leerlingen het plan van aanpak op de ouderavond."

Hoe zorg je dat de tool niet gaat werken als een afvinklijstje? Hoe waarborg je het behoud van het waardevolle gesprek tussen leraar en leerling?

"De tool is zo vormgegeven dat het moet dienen als een gespreksstarter. Tijdens de *café-setting*-dag tussen mentor en docent, tijdens de vakles tussen leerling en docent en tijdens het driehoeksgesprek tussen leerling, ouders en mentor. Tegelijkertijd moet onze tool wat ons betreft nooit het uitgangspunt zijn. Scholen moeten een visie op onderwijs hebben waarbij ze richting een formatieve cultuur willen, de mentor als coach zien en meer eigenaarschap bij de leerling willen. Vervolgens kan onze tool daarin faciliteren. We gaan ook altijd

Leerlingbespreking.nl

[Leerlingbespreking.nl](https://leerlingbespreking.nl) is nieuwe eenvoudige tool voor scholen, ter ondersteuning van hun leerlingbespreking. De tool werkt in drie stappen. Vakdocenten geven feedback over leerlingen met eenvoudige symbolen en ruimte voor een opmerking (stap 1). De mentor krijgt een overzichtelijke weergave van alle feedback van zijn of haar leerlingen (stap 2), en (stap 3) de leerling denkt ook zelf na, noteert zijn eigen gedachten en bespreekt deze met de mentor.

[Leerlingbespreking.nl](https://leerlingbespreking.nl) is een initiatief van docenten. Bij het maken van de tool hebben ze hun praktijkervaring en inzichten uit de wetenschap gecombineerd. Het idee is dat de tijd die men nu aan rapportvergaderingen en ouderavonden besteedt beter ingevuld kan worden. Belangrijke uitgangspunten van de tool zijn: betrokkenheid van de leerling, gerichte feedback en eenvoudige toepassing. Betrokkenheid van de leerling kan als startpunt van het eigenaarschap van eigen leren worden gezien. Daarom doet de leerling actief mee. Verder kunnen docenten gerichte feedback geven en zich daar ook verder in ontwikkelen. Gerichte feedback is informatief, gedragsgericht en gericht op de toekomst. En de tool is simpel, gebruikersvriendelijk en werkt altijd, beloven de makers.

met scholen in gesprek over de implementatie en begeleiden daar ook bij middels een startsessie. Zo adviseren we bijvoorbeeld om de tool twee of maximaal drie keer per jaar in te zetten en op de momenten dat je dat doet ook echt tijd vrij te maken voor docenten om feedback te geven. Dat kan bijvoorbeeld middels het eerder omschreven café-setting- model. Op mijn eigen school doen we dat twee keer per jaar. Daarnaast komen we op twee andere momenten in het jaar ook nog gewoon bij elkaar op de traditionele manier. Bijvoorbeeld vlak voor de herfstvakantie om per klas de groepsdynamiek en zorgleerlingen te bespreken.”

Hoe hebben jullie collega's gereageerd op de ontwikkeling van de tool? Kon iedereen ermee uit de voeten?

“We ontwikkelden de tool continu door op basis van feedback van gebruikers. Zo was het bij de eerste versie bijvoorbeeld niet mogelijk de feedback te delen met leerling. We hoorden van scholen dat de feedback juist super waardevol was voor leerlingen. Dus toen hebben we de leerlingomgeving gebouwd. In het begin was een lastenverlichting een belangrijke reden om de tool te ontwikkelen. In plaats van vele uren vergaderen kon men nu op een zelf te bepalen moment feedback geven met slechts een stoplicht en eventueel een opmerking/actie. Dit houden we tot op de dag van vandaag nog altijd in ons achterhoofd, elke klik/actie is er in principe een te veel.

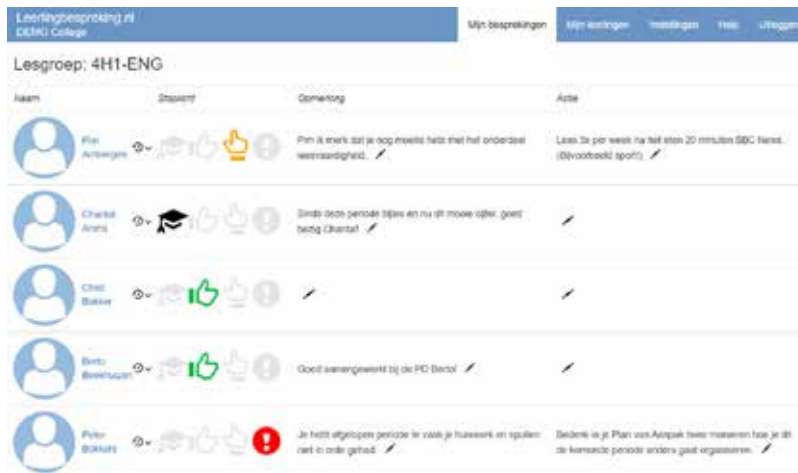
Daarnaast is de tool deels ontstaan vanuit een aversie tegen bestaande systemen waarbij je vaak moet klikken en waarbij de data gevoelsmatig verdwijnen in de krochten van een database. Onze tool werkt extreem simpel en is grafisch zo vormgegeven dat iedereen het begrijpt. Bij het doorontwikkelen is dat ook ons belangrijkste uitgangspunt.

Hoe succesvol is de tool inmiddels? En wat zijn de ervaringen bij scholen die de tool gebruiken?

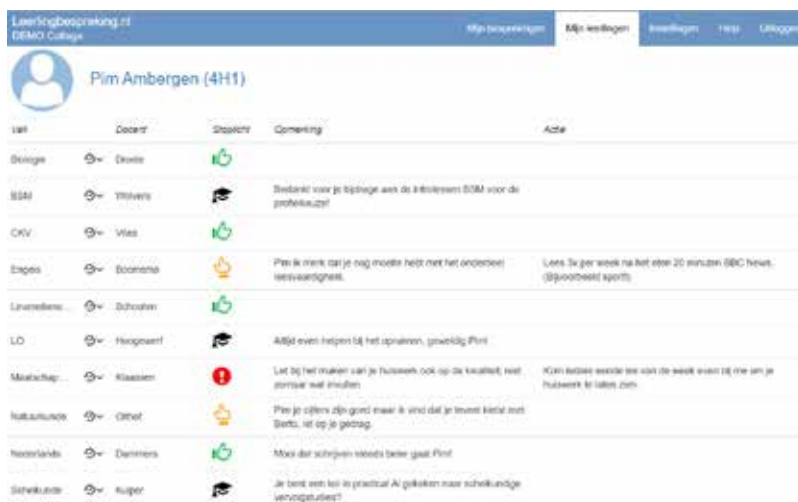
“We groeien momenteel hard en die groei gaat vooral organisch. Vaak via teamleiders en docenten die naar een andere school gaan. Of scholen binnen dezelfde stichting die elkaar spreken. We hebben gemerkt dat het voor sommige scholen een grote stap is om deze andere (persoonlijke) manier van feedback in te voeren. Daarom ondersteunen wij sinds kort ook door middel van implementatiebegeleiding voor het MT en extra trainingen voor docenten en mentoren in het geven van feedback. Als feedback krijgen we terug dat er meer over onderwijs wordt gepraat. We zien dat docenten in het begin soms moeten wennen aan een andere cultuur waarbij je open en bloot je feedback deelt met collega's, leerlingen en ouders. Die open cultuur is in het begin even spannend, maar levert later veel op.” ●

Kosteloos

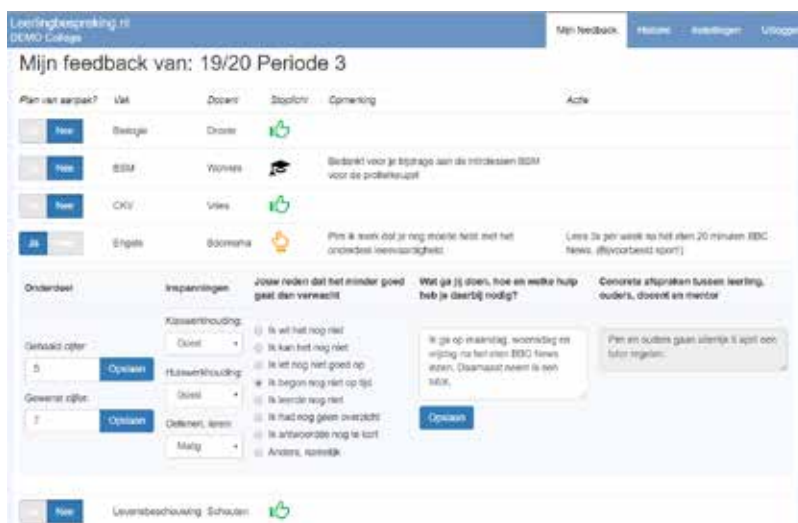
In verband met de corona-crisis kunnen scholen die de rapportvergaderingen en leerlingbesprekingen op afstand door willen laten gaan kunnen tot de zomer kosteloos gebruik maken van [Leerlingbespreking.nl](https://leerlingbespreking.nl).

Stap 1. Vakdocent geeft feedback

Stap 2. Mentor ziet overzicht

Stap 3. Leerling maakt plan van aanpak